

TBMH
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9934

Tarih : 09.01.2025

10/2239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda ülkede bireysel silahlanma ve silahlı şiddet olaylarında belirgin bir artış gözlemlenmekte, bu durum toplumsal güvenliği ve huzuru tehdit etmektedir. Özellikle ruhsatsız silahların kolay erişilebilir olması, şiddet vakalarının artmasına yol açmakta ve bu sorunun çözülmesi için acil önlemler alınması gerekmektedir. Silahlı şiddet, yalnızca büyük şehirlerde değil, tüm ülke genelinde yayılmakta ve bu durum toplumun güvenliğini ciddi şekilde tehlikeye atmaktadır. Bu bağlamda, şiddetin ve silahlanmanın önlenmesi, sorunun kökeninin derinlemesine araştırılması, etkili önlemlerin alınması ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Ülkede bireysel silahlanma ve silahlı şiddet olaylarında gözle görülür bir artış yaşanmakta ve bu durum, toplumsal huzuru tehdit eden önemli bir güvenlik sorunu haline gelmektedir. 2023 yılında ülkede yaşanan silahlı şiddet vakalarında 2.318 kişi hayatını kaybetmiş, 3.820 kişi ise yaralanmıştır. Bu tür olayların büyük kısmında ruhsatsız silahların kullanılması, silahların kolay erişilebilir olmasının tehlikelerini bir kez daha gözler önüne sermektedir. Silahlanmanın yaygınlaşması, özellikle büyük şehirler başta olmak üzere, ülkenin farklı bölgelerinde ciddi güvenlik ve huzur problemlerine yol açmaktadır. Toplumda artan silah kullanımının, şiddet olaylarını daha da derinleştirerek, çeteleşme, uyuşturucu bağımlılığı gibi faktörlerle birleşmesi, bu sorunun boyutlarını büyütmektedir.

Umut Vakfı'nın 2023 yılı raporlarına göre, ülkede silahlı şiddet nedeniyle her gün ortalama 10 kişinin yaşamını yitirdiği ve bu olaylarda kullanılan silahların %90'ının ruhsatsız olduğu tespit edilmiştir. Kadınlara yönelik şiddet vakalarının %20'sinde ateşli silahların kullanılması, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yanı sıra, kadınların güvenliğini tehdit eden önemli bir soruna işaret etmektedir.

Jandarma Genel Komutanlığı'nın verilerine göre, 2018-2021 yılları arasında silah ruhsatı almış kişi sayısı %100'ün üzerinde bir artış göstermiştir. 2018 yılında 7.630 olan ruhsatlı silah sahipliği sayısı, 2021'de 16.569'a çıkmıştır. Silah taşıma ruhsatlarındaki artış ise %200'ü aşarak 9.870'e ulaşmıştır. Ülkede tahminlere göre yaklaşık 30 milyon silah bulunmaktadır ve bunun büyük bir kısmı kaçak silahlar olup, suçluların yanı sıra toplumun çeşitli kesimleri tarafından da kullanılmaktadır.

Çocukların ve gençlerin silahlara erişimi, son yıllarda ciddi bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Adalet Bakanlığı verilerine göre, 2022 yılında ateşli silahlar ve bıçaklarla ilgili olarak yargılanan 3.352 çocuk bulunmaktadır. Bu çocuklardan 455'i 12-14 yaş grubunda, 2.897'i ise 15-17 yaş grubundadır. Çocukların silahlarla yaşadıkları travmalar, uzun vadede psikolojik ve toplumsal sorunlara yol açmaktadır.

Ülkedeki cinayet vakalarının %85'inde ateşli silahların kullanıldığı belirtilmektedir. Bu oran, on yıl öncesine kıyasla önemli bir artışı göstermektedir. 10 yıl önce silahla işlenen cinayetlerin oranı %50 civarındayken, günümüzde bu oran %85'e çıkmıştır. Silahların kolay erişilebilirliği, toplumdaki şiddet eğilimlerinin artması ve güvenlik güçlerinin denetim eksiklikleri bu durumu tetikleyen temel faktörler arasında yer almaktadır.

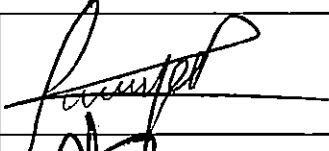
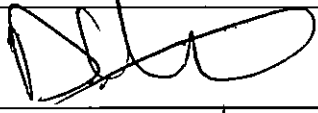
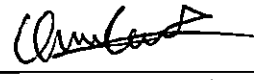
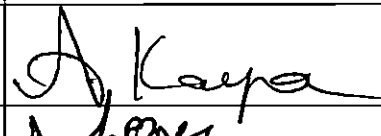
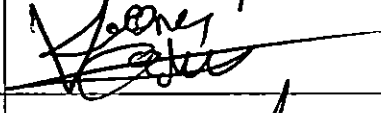
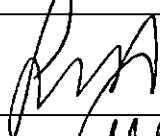
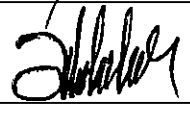
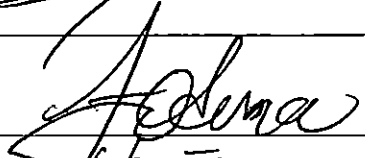
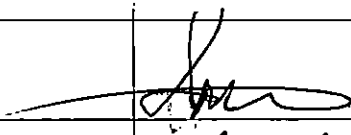
Ülke, zorbalığın en üst seviyeye ulaştığı bir dönemi yaşamaktadır. Aile içi şiddetin arttığı ülkede, bir yandan da akran cinayetleri ve artan uyuşturucu bağımlılığı nedeniyle yaşanan cinayetler artmaktadır.

Şubat 2023'te yaşanan büyük deprem, on binlerce yurttaşımızın hayatını kaybetmesine yol açmış, milyonlarca insanı evsiz bırakmış ve temel yaşam koşullarından mahrum etmiştir. Depremin etkileri, yalnızca fiziksel yıkımla sınırlı kalmayarak, toplumun sosyal, psikolojik ve ekonomik dengelerini de derinden sarsmıştır.

2023 yılında 3.773 silahlı şiddet olayı basına yansımıştır. Basına yansıyan bu olaylarda 2.318 kişi yaşamını yitirmiş, 3.820 kişi ise yaralanmıştır. Yaşanan silahlı şiddet olaylarının 3.212'sinde, yani %85'inde kalaşnikof, otomatik tüfekler dahil ateşli silahlar (106'sı beylik silahı, toplam 2.427'si tabanca ve 784'ü tüfekler), %15'ine denk gelen 561'inde ise bıçaklardan baltalara kadar her tür kesici alet kullanılmıştır.

Umut Vakfı, 2014 yılından bu yana medyaya yansıyan silahlı şiddet haberlerinin takibini yaparak her yıl "Türkiye'nin Silahlı Şiddet Haritası"nı raporlaştırmaktadır. Bu veriler incelendiğinde, 2014 yılından bugüne kadar geçen 10 yılda toplam 34.197 silahlı şiddet olayı yaşandığı görülmektedir. Bu 10 yıl boyunca meydana gelen 34.197 silahlı şiddet olayında toplam 21.434 kişi yaşamını yitirmiş, 31.207 kişi de yaralanmıştır. Ancak, ağır yaralanan ve hastaneye kaldırılanların ne kadarının daha sonra hayatını kaybettiği veya iyileştiği bilgisi net olarak bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, şiddetin ve silahlanmanın önlenmesi, sorunun kökeninin derinlemesine araştırılması, etkili önlemlerin alınması ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	